

“La pau sense Síria és impensable”

La comunitat mundial ha protestat contra l'agressió d'Israel a Gaza, però també ha fet una crida a Hamàs perquè afluixi. No hi ha ningú més al món àrab que tingui tanta influència sobre Hamàs com vós. No podíeu haver moderat els contendents?

—Sempre depèn de la manera com es faci servir la influència pròpia. El nostre objectiu més urgent és d'aturar l'atac. S'ha d'acabar la lluita, i això val per a tots dos bàndols. A més, s'ha de posar punt final a l'embargament contra Gaza, perquè en tancar les fronteres s'ofega la població. El bloqueig és una mort lenta. La població no tan sols es mor a conseqüència de les bombes, sinó també perquè se'ls talla el proveïment de medicines i aliments.

—Israel només aixecarà el bloqueig quan ja no es dispari contra les seves ciutats.

—Si la població de Gaza només pot triar entre una mort lenta provocada pel bloqueig i la mort a la batalla, és decantarà per la lluita. Per això mateix, l'anul·lació de l'embargament és indispensable per a un acord. En aquest punt, estem d'acord amb Hamàs. Bàsicament, en aquest conflicte, el problema no és Hamàs, sinó Israel.

—Bona part del món considera desproporcionada l'actuació militar israeliana. Però la va provocar Hamàs en bombardejar el sud d'Israel. Cada nou coet genera més represàlia violenta i fa augmentar el patiment humà.

—És lògic. Però la política es basa en realitats, i no en lògica. La qüestió és que durant sis mesos Hamàs va acatar l'alto-el-foc que s'havia acordat. El govern israelià, en canvi, durant aquesta època va continuar imposant limitacions a la franja de Gaza. Cal estar al cas d'aquests antecedents.

—Els Estats Units i la Unió Europea no veuen de la mateixa manera aquests antecedents. Consideren que Hamàs és una organització terrorista que vol destruir Israel.

Baixar al-Assad (Damasc, Síria, 1965) és el president de Síria. En aquesta entrevista al setmanari 'Der Spiegel', feta abans de l'alto-el-foc a Gaza, parla del conflicte entre israelians i palestins, de l'amenaça del programa nuclear iranià i també de les seves expectatives arran de l'arribada de Barack Obama a la presidència dels Estats Units.

—Ja hi tornem a ser amb les antigues etiquetes i els tòpics. Aquest és el sistema nord-americà. Se'n digui *terrorisme* o *resistència*, s'estigui d'acord amb Hamàs o no, es tracta d'una entitat política que no es pot passar per alt. La idea que Hamàs té la població com a ostatge, com afirmen alguns, no és certa. Hamàs va obtenir una majoria de vots absoluta a les eleccions parlamentàries de fa tres anys, reconegudes internacionalment. Una victòria aclaparadora. No es pot acusar de terrorista tot un poble.

—Considereu justificats tots els mitjans de resistència que utilitza Hamàs, que l'han convertida als nostres ulls en una organització terrorista?

—Sense dubte. Com es pot acusar Hamàs de terrorisme i no definir com a pràctica de terror la d'Israel? Al darrer alto-el-foc, que va durar sis mesos, Israel va matar més d'una dotzena de

palestins i, en canvi, no es va morir ni un israelià. Mentrestant, Europa es mantenia en silenci. Ja s'han mort més de mil persones arran de l'agressió israeliana a la franja de Gaza. Aquest matí mateix he vist una fotografia d'una nena de tres anys assassinada. On és la protesta occidental?

—Comprenem l'argument de la resistència justificada contra un poder militar. Però Hamàs s'ha guanyat la fama d'organització terrorista sobretot amb les bombes dels suïcides contra civils israelians. Això també ho disculpeu?

—No tinc ganes de parlar de mètodes per a matar. Quina diferència hi ha entre una bomba adossada a un cos i una altra que es llança des d'un avió? Totes dues maten persones. Jo noestic d'acord amb les bombes dels suïcides. És una cosa que no forma part de la nostra cultura. Ara bé, ho condemnem o no, les bombes dels suïcides són una realitat.

—No hi ha cap polític occidental que es vulgui asseure a la mateixa taula que Hamàs.

—Això no és cert. Moltes autoritats europees han intentat dialogar amb Hamàs, sobretot darrerament.

—Amb la vostra mediació?

—Els europeus han après a partir de l'experiència. Per això ara parlen amb la direcció de Hamàs, aquí, a Damasc, encara que no ho facin públicament. No diré noms. Però considero que és revelador que en els seus discursos incloguin persones especialment crítiques amb Hamàs. Nosaltres mirem d'ajudar-hi sempre que podem.

—El vostre país va concedir asil al màxim representant de Hamàs a l'estranger, Khaled Meixaal. És un dels primers a la llista dels israelians. Molts el consideren força més radical que no la direcció de Hamàs a Gaza. Hi ha cap condició en aquesta hospitalitat?

—Meixaal ha canviat. El 2006 va parlar de les fronteres del 1967. Què vol dir això? Doncs que accepta la solució de dos estats. A banda, fa uns

quants mesos també va dir que signaria què fos sempre que el poble palestí ho veiés com a sortida correcta.

—**Una interpretació molt àmplia. En la nostra opinió, és una mica més que el reconeixement indirecte.**

—El fet de parlar de les fronteres del 1967 implica alguna cosa més que un reconeixement indirecte. Nosaltres, els sirians, ho veiem així: no reconeixem Israel, i Israel continua essent el nostre enemic: ocupa una part del nostre país, els alts del Golan. Si els israelians es retiren dels alts del Golan, els reconeixem. Primer ve la pau, després el reconeixement, i no a l'inrevés. Fa més de trenta anys que breguem amb la nostra relació amb Israel. Amb Hamàs, el procés només fa tres anys que va començar. S'ha de tenir paciència.

—**Però la dramàtica situació de Gaza no tan sols demana un plantejament dins un marc de temps històric.**

—Per això nosaltres ens mantenim actius aquí, a Damasc. Hem fet propostes i les hem presentades a Hamàs, als francesos, als turcs i al govern de Qatar...

—... que la setmana passada va convidar tota una colla de països a una cimera sobre la crisi àrab a Al-Dawha. Quina solució hi veieu?

—Vet aquí el meu pla de pau: en primer lloc, hi ha d'haver un alto-el-foc, i s'ha de produir alhora en tots dos bàndols. Durant les 48 hores següents, i sense que hagin passat més de quatre dies, els israelians s'han de retirar del tot de tota la franja de Gaza. En aquest temps, s'organitzaran les negociacions per aixecar el bloqueig. Això pot trigar un temps, perquè el control de les fronteres és una qüestió molt complicada, però no es pot allargar més d'una setmana. A més, el poble de Gaza necessita garanties internacionals que no se'ls tornarà a atacar.

—**No parlem de garanties per a Israel.**

—Aleshores, Israel haurà d'establir la pau, però solament amb el president palestí Mahmud Abbas...

—...el moviment moderat del qual, al-Fatah, després d'un acarnissat conflicte intern amb Hamàs, ara té el poder tan sols a Cisjordània.

—Cal incloure-hi Hamàs. Res no funcionarà sense Hamàs. Com a prò-

xim pas important, s'haurà d'establir la unitat al si del poble palestí. No hi pot haver pau sense unitat. La manera d'acomplir-ho és qüestió dels palestins. Jo, en aquest context, ni puc pressionar Hamàs ni ho vull fer.

—**Llavors, signareu un tractat en representació del palestins?**

"Hamàs no aixecarà la bandera blanca. Hamàs té la confiança del poble"

—Centrem-nos en la realitat, que és allò que compta. Israel i Hezbol·là van iniciar una guerra el 2006. En aquell moment, els israelians van tractar Hezbol·là d'organització terrorista, igual com fan avui. Així i tot, a la fi van signar un acord fruit de les negociacions entre els EUA, França, Israel, Síria i Hezbol·là. De la mateixa manera que va fer Hezbol·là aleshores, avui Hamàs ha de formar part d'un acord. Altrament, no en podem esperar res.

—**Hi ha amplis segments del govern israelià que semblen convençuts que es pot eliminar Hamàs.**

—Hamàs no desapareixerà. Hamàs no aixecarà la bandera blanca. Hamàs té la confiança del poble, i qui vulgui

destruir aquesta organització, haurà de destruir un poble sencer.

—**Creieu que els palestins i Israel són capaços d'acatar un possible acord i aturar el contraban d'armes per a Hamàs?**

—No poden evitar del tot el contraban. Però hi podria ajudar el control exercit per un tercer. Considero que aquesta tasca la podrien dur a terme els turcs. Són totalment de fiar, tenen influència i també bones relacions amb Israel i amb el món àrab. D'una altra banda, els egipcis comparteixen frontera amb Gaza, i els francesos també hi són molt implicats.

—**I els alemanys?**

—El ministre d'Afers Estrangers alemany es manté actiu a la regió, però encara no ha vingut a Damasc. Ens plauria de veure-l'hi, i aprovaríem que els alemanys, en general, exercissin la seva funció.

—**La cancellera Angela Merkel dona tota la culpa de la guerra de Gaza a Hamàs. Accepteu la idea que Alemanya, per raó de la seva història, té una consideració especial envers Israel?**

—No. Comprenem els sentiments de culpabilitat que sorgeixen del seu passat. I veiem que influeixen en la política alemanya respecte a Israel. Això s'hauria d'acabar.

—**Malgrat totes les vostres crítiques a Israel, vós mateix heu negociant amb els israelians —amb l'ajuda de mitjancers turcs— fins fa poc. En teniu cap esperança, de recuperar els alts del Golan, ocupats el 1967?**

—Ja no hi ha negociacions en aquest sentit, almenys amb el govern israelià. Tampoc no en teníem grans esperances abans, perquè era un govern feble. Per a establir la pau, ens cal un partit fort a l'altra banda.

—**Potser el vostre soci ideal seria algú de la línia dura, com ara Benjamin Netanyahu, amb qui ja havíeu negociat temps enrere, i el favorit per a succeir Ehud Olmert (com a primer ministre) a les eleccions del 10 de febrer?**

—Ja ho havia estat abans, i no era un home fort. L'actual ministre de Defensa israelià, Ehud Barak, també va ser primer ministre i també es va mostrar massa feble per a un acord. El president dels EUA d'aleshores,

Bill Clinton, a les seves memòries, va establir amb prou claredat que, si bé nosaltres estàvem disposats a un compromís, Barak tenia massa por. En aquesta qüestió del pròxim govern israelià, no perdrem l'esperança. Ara bé, sembla que la tendència indica que cada nova generació d'Israel s'anirà radicalitzant. Potser la propera no voldrà ni sentir parlar de la pau, pensarà en la guerra i prou.

—**I això no seria més aplicable a Hezbollah, el grup xiïta del Líban que té vincles estrets amb l'Iran i amb Síria?**

—Hezbollah no representa cap perill per a ningú.

—**Heu perdut influència en Hezbollah perquè es va retirar del Líban?**

—Hezbollah és una organització independent que avui forma part del govern. I el Líban és un país independent, del qual nosaltres acceptem la sobirania.

—**Molts diuen que aquesta actitud conciliadora de Beirut és conseqüència de la implicació de Síria en l'assassinat de l'ex-primer ministre Rafiq al-Hariri. En aquest context, Damasc potser s'haurà d'enfrontar amb un tribunal internacional.**

—No ens preocupen les mesures que es prenguin. Tots els investigadors han posat en relleu la nostra col·laboració. Esperem que surtin a la llum els veritables autors.

—**Tanmateix, Washington situa Síria entre els estats criminals, en part per les seves relacions estretes amb Teheran i les ambicions nuclears de l'Iran.**

—No crec que l'Iran pretengui crear la bomba atòmica. Síria és bàsicament contrària a la proliferació d'armament nuclear. Nosaltres volem un Orient Mitjà sense armes nuclears, incloent-hi Israel.

—**Uns altres caps d'estat àrabs veuen clara l'amenaça de la bomba iraniana i se senten inquiets per la influència, com més va més gran, de l'Iran. Tenen por del domini d'un país xiïta.**

—Els EUA alimenten aquestes pors en la seva política informativa. Washington té interès en l'embargament, amb el qual compta que afeblirà l'Iran.

"Com es pot acusar Hamàs de terrorisme i no definir com a pràctica de terror la d'Israel?", demana el president de Síria, Baixar al-Assad.

EFE

—**Els polítics israelians tenen plans concrets de bombardejar instal·lacions nuclears iranianes. Què implicaria un atac d'aquesta mena per a l'Orient Mitjà?**

—Seria l'error més gran que es podria cometre. Tindria unes conseqüències catastròfiques i podria desestabilitzar la regió durant molt temps.

—**Vosaltres mateixos vau constatar per experiència pròpia què és capaç de fer Israel, l'estiu del 2007,**

quan les forces aèries israelianes van arrasar un complex d'edificis a la part nord-oriental de Síria. Vau reaccionar amb molta circumspecció a aquell atac. Per què?

—Podíem haver contraatacat. Però ens podíem permetre que ens declarassin una guerra? Hauríem caigut a la trampa israeliana. Aquelles instal·lacions que van bombardejar no eren una central nuclear, sinó més aviat edificis de serveis militars convencionals.

—Però els inspectors de l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica hi van trobar rastres d'urani, durant la inspecció. Com ho expliqueu, això?

—Aquell urani no era nostre. Potser el van llançar els israelians des de l'aire justament per convertir-nos en el blanc d'aquestes sospites. Si en realitat haguéssim tingut res per amagar, no hauríem permès l'entrada d'inspectors al país.

—Els inspectors voldrien obtenir més mostres i inspeccionar més instal·lacions sirianes. Per què ja no es permet l'entrada d'experts al país?

—Els vam donar l'oportunitat de dur a terme la investigació. Això és un joc polític. Intenten mostrar-nos públicament com a culpables. I això no ho permetrem.

—De manera que no teniu intenció de fabricar armes de destrucció

El president sirí, Baixar al-Assad –a la imatge, amb la seva esposa–, detalla en aquesta entrevista un pla de pau per a acabar el conflicte actual a la franja de Gaza.

massiva, ni tan sols armes químiques?

—Armes químiques, això ja és una altra cosa. Suposo que no espereu que presenti aquí el nostre programa d'armament. Estem en guerra.

—**Treballau estretament amb països com Corea del Nord i l'Iran com a part d'aquests programes armamentistes?**

—Treballem amb confiança amb molts països en programes de recerca.

—**Espereu més col·laboració del nou president dels EUA? Presen-**

tareu les vostres noves propostes a Barack Obama?

—Parlem d'esperances, no d'expectatives. L'administració de Bush ens va portar dues guerres. Aquests darrers vuit anys, la situació del món ha empitjorat en tots els sentits. Tot va més malament, fins i tot el desenvolupament econòmic. Cal que els nord-americans es retirin de l'Iraq. La nova administració dels EUA s'ha de comprometre seriosament en el procés de pau. Nosaltres hi hem de contribuir, juntament amb els europeus.

—**L'acostament a Washington, no ofendrà els vostres amics iranians?**

—Som independents. Ningú no ens ha de dir què hem de fer. L'única cosa que determina les nostres accions són els interessos del país. Unes bones relacions amb Washington no han de significar unes males relacions amb Teheran.

—**És possible que el president Obama us demani de convèncer l'Iran perquè no fabriqui armes nuclears.**

—Voldríem contribuir a estabilitzar la regió. Però ens hi hem d'incloure, no quedar-ne aïllats, com ha estat el cas fins ara. Estem disposats a qualsevol mena de col·laboració que pugui resultar també útil quant a relacions dels EUA amb uns altres països.

—**La secretària d'Estat designada, Hillary Clinton, ha dit que buscarà el diàleg amb Síria i probablement amb l'Iran, però també ha dit que Damasc haurà de canviar el seu comportament irresponsable, "perillós".**

—Depèn de què vulgui dir amb això. Jo defineixo la nostra responsabilitat d'acord amb els interessos nacionals. Si ens posem d'acord en aquest punt, no hi ha cap problema en les seves declaracions.

—**La manca d'unitat del món àrab no fa encara més gran el problema?**

—El món àrab es troba dividit, això és cert. No hi ha un diàleg directe amb Egipte, per exemple, sobre el problema bàsic amb la guerra de Gaza. No sabem prou bé la posició específica del Caire, perquè aquests darrers dos anys ens ha resultat impossible de posar-nos d'acord amb Egipte. Tampoc per a nosaltres no és necessàriament més fàcil parlar, posem per cas, amb França. Però almenys els francesos tenen interès a parlar amb nosaltres.

—**En una ocasió, l'ex-secretari d'Estat dels EUA, Henry Kissinger, va dir que, a l'Orient Mitjà, no hi podia haver guerra sense Egipte, ni pau sense Síria.**

—Això és més veritat ara que mai. La pau sense Síria és impensable.

Dieter Bednarz, Erich Follatz i Mathias Müller von Blumencron.

Traducció de Carles Urritz